ASOCIAȚIA CAROLA

RAPORT DE ACTIVITATE PROFESIONALĂ PE ANUL 2023

Sinteză managerială

În anul 2023, Asociația Carola și-a continuat activitatea culturală, științifică și de construire comunitară în conformitate cu obiectivele sale fondatoare. În centrul programelor noastre s-au aflat conservarea patrimoniului cultural maghiar, consolidarea memoriei istorice, publicarea rezultatelor cercetării științifice, precum și sprijinirea artei contemporane și a tinerilor talentați.

Evenimentele, expozițiile, conferințele și programele comunitare realizate au deservit concomitent comunitățile locale și consolidarea relațiilor culturale din Bazinul Carpatic.

1. Proiecte prioritare și rezultate profesionale

1.1. Recunoașterea socială a operei doamnei Szilvássy Carola

Cel mai important succes din anul 2023 pe plan social și al politicii memoriei a fost concretizarea muncii de cercetare și de salvare a valorilor desfășurate de asociație timp de peste un deceniu.

- **Denumirea și inaugurarea căminului de bătrâni:**

În urma deciziei luate la Sinodul Reformat din 2023, la propunerea episcopului Kató Béla, noua instituție de îngrijire a vârstnicilor din Cluj-Napoca a organizației Diakónia — ce îmbină modele internaționale — a primit numele *Căminul Reformat de Îngrijire Szilvássy Carola*.

Instituția a fost inaugurată în perioada sărbătorilor de Rusalii de către Novák Katalin, președintele Ungariei.

Oferirea acestui nume simbolizează reabilitarea istorică a baroanei, anterior dată uitării, și transformarea ei într-un simbol al asistenței sociale. Prin colaborarea asociației, în cadrul căminului a fost amenajată și o expoziție permanentă.

- **Proiecții de film și dezvelirea plăcii memoriale:**

A continuat turneul din Ardeal și Ungaria al filmului docu-ficțiune *„A maga természete szerint szabadon”* („Liberă, după propria-i natură”), însoțit de 41 de întâlniri cu publicul (de la Ministerul Justiției până la Căminul Cultural din Comandău).

În Biserica Reformată din Sibiu — cu sprijinul Institutului Național de Film (NFI) — am dezvelit o placă memorială în amintirea celor 170 de orfani din Sibiu salvați de Szilvássy Carola.

- **Publicații și volum de sinteză:**

A apărut ediția a 2-a a monografiei de 274 de pagini *„Nélküle fű sem nőtt”* („Fără ea nici iarba nu creștea”), redactată de Szebeni Zsuzsanna (Editura Erdélyi Szépmíves).

A apărut volumul *„Kendőzetlen feljegyzések Kolozsvárról…”* („Însemnări fără limite din Cluj…”), sub îngrijirea Institutului Liszt din Sfântu Gheorghe și a Editurii Szépmíves.

1.2. Expoziții și proiecte de artă plastică

- **Expoziția „Nő létére” („Ca femeie”) – Centrul Cultural Arcus:**

Expoziția cu lucrările artistelor Ballun Viktória, Kovács Csonga Anikó și Kun Fruzsina a fost realizată cu sprijinul Academiei Maghiare de Artă (MMA) și organizată de Institutul Liszt din Sfântu Gheorghe.

Sinteza a reunit lucrări ale unor creatoare din Ungaria, Slovacia (Ținutul de Sus) și Transilvania, conectându-se la seria de evenimente a celei de-a 3-a ediții a Festivalului *Eva Film-Makers Fest* din Sfântu Gheorghe.

- **Alte proiecte expoziționale:**
    - Galeria de Artă „Bernáth Aurél” din Ábrahámhegy (în cadrul programului Veszprém-Balaton 2023 Capitală Europeană a Culturii).
    - Amenajarea spațiilor expoziționale ale Studioului de Operă „Bánffy Miklós” din Cluj-Napoca.
    - *„Tehetségük az isteni kegyelem ajándéka”* („Talentul lor, dar al harului divin”) — prezentarea artistelor din Baia Mare.

1.3. Educație, cultivarea talentelor și construire comunitară

- **Academia Üveghang (Voce de Sticlă):** Program educațional de muzică clasică.
- **Programul Napkapu (Poarta Soarelui):** Inițiativă de artă a naturii și de dezvoltare a culturii mediului, în cadrul căreia sculptura creată de Péter Alpár a fost îmbogățită cu noi elemente prin contribuția elevilor din Sfântu Gheorghe.
- **Cultivarea talentelor și responsabilitate socială:**
    - Sprijinirea Premiului *Outsider Art* al Casei Írisz pentru creatori cu dizabilități intelectuale.
    - Participare activă la organizarea Zilei Talentelor din Ținutul Secuiesc, în colaborare cu Consiliul pentru Sprijinirea Talentelor din Ținutul Secuiesc.
    - Ateliere de lucru desfășurate alături de Asociația Academia de Artă Fejes.

2. Cercetare științifică și protejarea patrimoniului

Anul 2023 a adus rezultate științifice remarcabile în domeniul istoriei și istoriei culturii transilvănene:

- **Moștenirea Kós Károly:** În timpul preinventarierii moștenirii au fost identificate 38 de noi surse/noutăți literare și arhitecturale, care au fost prezentate cu ocazia Zilei Arhitecturii Maghiare.
- **Anul Omagial Bánffy Miklós (150 de ani de la naștere):** Am adus un omagiu operei lui Bánffy Miklós (istorie teatrală, mecenat, dramaturgie) prin numeroase evenimente și cercetări.

3. Participări la conferințe și prelegeri științifice în 2023

Collaboratorii asociației au prezentat rezultatele cercetărilor în cadrul a peste 10 evenimente științifice:

Data	Locație / Organizator	Titlul / Tematica prelegerii
8–11 mai 2023	Conacul Gaál, Dalnic	Rolul Carolei Szilvássy în viața literară și artistică
17 mai 2023	Muzeul din Sopron & Societatea Istorică Maghiară	Bánffy Miklós, omul de teatru
9 iunie 2023	A 13-a Săptămână a Cărții Festive din Cluj (Casa Libertății Religioase)	Însemnările unui exemplar de regie regăsit (*Tragedia omului*)
21–23 sept. 2023	Universitatea Creștină Partium, Oradea	Implicarea teatrală a lui Bánffy Miklós (+ masă rotundă)
17 octombrie 2023	Castelul Kemény din Brâncovenești & Fundația	Bánffy Miklós, polihistorul și mecena
13 dec. 2023	Collegium Hungaricum, Viena	*The Importance of Reconstructing Miklós Bánffy's Scenography* (în limba engleză)

4. Impact online și statistici (2023)

Program / Eveniment	Impact / Vizualizări (persoane)
Lansări și proiecții de film Carola	8.996
Expoziția de artă plastică „Nő létére"	4.571
Vackor legújabb kalandjai (concurs de desen)	2.025

5. Parteneriate și planuri de viitor

- **Principalii parteneri de colaborare (2023):**

Institutul Liszt Sfântu Gheorghe, Eparhia Reformată din Ardeal, Collegium Hungaricum Viena, Universitatea Creștină Partium, Muzeul din Sopron, Fundația Castelul Kemény Brâncovenești, Primăria Municipiului Târgu Mureș (primar Soós Zoltán), Departamentul de Artă Plastică al PTE din Sfântu Gheorghe, Centrul Artistic Transilvănean (EMÜK).

- **Obiective viitoare (2024–2025):**
    - Prezentarea parcursului biografic al marilor noastre doamne istorice (Batthyány Margit, Hugonnai Vilma).
    - Cooptarea accentuată a ramurilor artelor decorative (design, textile, sticlă, email) și conectarea la *Săptămâna Designului* din Sfântu Gheorghe.
    - Continuarea și dezvoltarea seriilor de succes (Academia Üveghang, Serile Barabás Miklós, Napkapu).

Concluzie:

Anul 2023 a stat în viața Asociației Carola sub semnul împlinirii profesionale, al valorificării sociale a rezultatelor științifice și al transmiterii eficiente a patrimoniului cultural. Activitatea noastră diversificată — de la munca de cercetare, expoziții și proiecții de film, până la programe comunitare și parteneriate internaționale — a servit scopului de a face valorile culturale maghiare accesibile unui public cât mai larg. Putem consemna ca un rezultat deosebit faptul că viața doamnei Szilvássy Carola a depășit sfera științifică, obținând o recunoaștere instituțională prestigioasă și o largă apreciere socială, în timp ce inițiativele noastre științifice și culturale au consolidat autoritatea profesională a asociației noastre în Bazinul Carpatic.